A postguerra

- Xullo de 1936: Alzamento Nacional contra a República.
- Guerrillas:
    - 1936-43: fuxidos da sublevación militar
    - 1943-50: loita armada contra o réxime:
        - Exército Guerrilleiro de Galicia
        - chamada ao desarme da guerrila polo PC
        - últimos escapados: Foucellas (1952), O Piloto (1965)

Panorama socioeconómico:
- Galicia convértese en retagarda e celeiro de abastecemento dos sublevados.
- Comercio do wolfram, contrabando e estraperlo.
- Década dos 60:
    - mecanización da agricultura tradicional
    - emigración ás cidades e ó estranxeiro
    - emigración provocada pola repoboación forestal, embalses, etc...
    - desenvólvense as industrias:
        - agraria sobrepasando o autoconsumo
        - naval en Ferrol e Vigo
        - sucursalista de empresas non galegas
    - paso dunha sociedade ruralizada a un rápido proceso de urbanización.

Conflitos sociais:
- 1965: protestas contra a construcción do Salto de Castrelo de Miño, inicio das contestacións ó rexime.
- A finais dos 60, nova lexislación sobre o marisqueo que provoca novas manifestacións.
- Oposición á cuota empresarial agraria e repoboación forestal.
- A partir de 1968 a Universidade inicia unha loita contra a represión do réxime.
- 1972: folgas obreiras en Ferrol. Vigo centro de oposición ó réxime.
- 1973: xorden as organizacións sindicais nacionalistas, canle de mobilizacións agrarias e obreiras.

Organizacións políticas:
- 1940-50: - no interior: Ramón Piñeiro, enlace entre os galeguistas e en contacto coa oposición a nivel de Estado español.
  - no exterior: Bos Aires, o Consello de Galiza dirixido por Castelao, que ademais consegue que as cortes republicanas reunidas en México aproban o Estatuto de Autonomía.
- 1950 :- estabilidade internacional do réxime de Franco
    - morte de Castelao
    - autodisolución do Partido Galeguista
    - aparece a Editorial Galaxia
- 1963: - constitúese o Consello da Mocidade (1963) do que xurdiría a UPG (1964)
- 1965 :- fúndase o partido Socialista Galego
- 1973: - morte de Franco e inicio da transición

A literatura no exilio:

Poesía

- Emilio Pita:

- A Coruña (1909)
- Emigrante de neno na Arxentina
- Antecendente da poesía comprometida
- Jacobusland, ilustrado por Castelao

- Luis Seoane:

- Bos Aires (1910) - A Coruña (1979)
- Polifacético: debuxo, pintura, mural, poesía, gravado, colaborador en revistas
- Exiliado en Bos Aires no 36, retorna a Coruña en 1963 onde funda xunto con Isaac Díaz Pardo o "Laboratorio de Formas de Galicia"
- Fardel de exiliado, poemas sobre a epopeia anónima da emigración galega
- poesía preocupada:
    - polo social e político
    - polo coñecemento histórico e cultural
    - reflexo do mundo artístico.

- Loreno Varela:

- A Habana (1917)-(1978)
- Exiliado en México por mor da guerra civil
- Octavio Paz incorpórao á redacción da súa revista "Taller"
- Catro poemas para catro gravados (con Luis Seoane): María Pita, Roi Xordo, o bispo Adaúlfo e María Balteira
- Lonxe , con ilustracións de Luis Seoane, a sú obra másí importante.

Narrativa:

- Ramón Valenzuela:

- Silleda (1912)
- Exiliado en Bos Aires
- Non agardei por ninguén e Era tempo de apandar , autobiográficas

- Silvio Santiago:

- Ourensán
- Foxe a Portugal e dende alí a Venezuela
- Vilardevós , publicada ó seu regreso a Galicia (autobiográfica de mozo)
- O silencio redimido autobiografía do seu desterro(obra póstuma)

Teatro:

- Manuel Varela Buxán:

- A Estrada (1909)
- Emigrante na Arxentina
- Alí fundou a compañía "Aires da Terra" que estrea a súa primeira obra Se o sei... non volvo a casa e maila de Castelao Os vellos non deben namorarse
- De volta a Galicia: O ferreiro de Satán , Taberna sen dono e O cego de Fornelos

A recuperación cultural:
Poesía:
- 1947: Aquilino Iglesia Alvariño publica Cómaros verdes
- 1950: Triscos de Pimentel, Muiñeiro de brétemas de Manuel María
- A chamada "escola da tebra" e mailo grupo "Brais Pinto" (1958) arredor do Centro Galego de Madrid: Fernández Ferreiro, Bernardino Graña, Ramón Lorenzo, Méndez Ferrín,...
- 1962: Longa noite de pedra de Celso Emilio Ferreiro.

Narrativa:
- 1951: Xente da Barreira de Ricardo Carballo Calero
- 1952: Á luz do candil de Ánxel Fole
- 1955: Merlín e familia de Álvaro Cunqueiro
- 1959: A esmorga de Eduardo Blanco Amor
- 1960: a "nova narrativa:
    - Xohán Casal con O camiño de abaixo (1954-59)
    - Gonzalo R. Mourullo con Memorias de Tains (1956)
    - X.L. Méndez Ferrín con Pércival e outras historias (1958)
    - Carlos Casares con Vento ferido (1967)
    - Outros escritores: María Xosé Queizán e Xohana Torres

Teatro:
-Aparece un teatro para ler(Cunqueiro, Carballo Calero, Bernardino Graña,...) que pretende sintonizar co teatro europeo.(1950-70)
- A revolta (1965) de Mariñas del Valle
- Midas (1957) de Isaac Díaz Pardo
- Orestes (1963) de Arcadio López Casanova
- A outra banda do Iberr (1965) de Xohana Torres
- Barriga verde (1968) de Manuel María
- Prisciliano (1970) de Daniel Cortezón

Editoriais e coleccíons:

- 1949: - coleccións de poesía **Benito Soto** (Pontevedra) e **Xistral** (Lugo)
    - **Editoriais Bibliófilos Gallegos** (Santiago) e **Monterrey** (Vigo)
    - sumplemento semanal de **La Noche** (xornal santiagués)
- 1950: - Editorial **Galaxia** e a súa "**Revista de Economía de Galicia"**